

पोखरा लेखनाथ महानगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

वर्ष : २ पोखरा खण्ड : ६ २०७५ श्रावण ४ गते

भाग २

पोखरा लेखनाथ महानगरपालिकाको
विपद व्यवस्थापन कोष सञ्चालन नियमावली-२०७५

विपद न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन गर्न बनेको ऐन, २०७५ ले गरेको व्यवस्था बमोजिम पोखरा-लेखनाथ महानगरकार्यपालिकाको मिति २०७५/०४/०४ को बैठकले देहायका नियमहरू बनाएको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१) संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(१) यी नियमहरूको नाम विपद व्यवस्थापन कोष सञ्चालन नियमावली-२०७५ रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२) परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,

(क) “कोष” भन्नाले नियम ३ बमोजिम सञ्चालन एवम् व्यवस्थापन गरिने विपद व्यवस्थापनको रकम सम्भन्नुपर्दछ ।

(ख) “वडा” भन्नाले महानगरका वडा समितिलाई सम्भन्नुपर्दछ ।

(ग) “तोकिए वा तोकिए बमोजिम” भन्नाले प्रचलित कानून अनुसार तोकिएको वा तोकिए बमोजिमको कुराहरु सम्भन्नुपर्दछ ।

परिच्छेद-२

कोष सञ्चालन एवम् व्यवस्थापन

३) कोषको स्थापना

(१) विपद व्यवस्थापन ऐनले व्यवस्था गरेबमोजिम एक कोष खडा गरिनेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम बनेको कोषमा देहाय बमोजिमको रकम जम्मा गरिनेछ ।

(क) महानगरका पदाधिकारी एवम् कर्मचारीले प्रदान गरेको रकम ।

(ख) नगर सभाद्वारा विनियोजन गरिएको रकम ।

(ग) दातृ निकाय, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैससबाट कोषको नाममा सोभै प्राप्त रकम ।

(घ) कोषलाई अन्य कुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम ।

वर्ष २) खण्ड ६, पोलेमपा, स्थानीय राजपत्र, भाग २ मिति २०७५।४।०४

(ङ) वडा कार्यालयले विपद व्यवस्थापनमा विनियोजन गरेको रकम ।

४) कोषको प्रयोग

(१) कोषमा जम्मा भएको रकम देहायको कार्यको लागि खर्च गरिनेछ ।

(क) प्राकृतिक प्रकोप, विपदबाट असर परेको वा पर्नसक्ने व्यक्तिको उद्धार र सम्पत्तिको संरक्षण गर्ने ।

(ख) तत्कालिन राहत तथा अस्थायी बसोबासको प्रबन्ध मिलाउन ।

(ग) विपद पश्चात् तत्कालिन खाद्यान्नको लागि आर्थिक सहायता व्यवस्था गर्न ।

(घ) विपदबाट घाइते तथा बिरामीको औषधी उपचार गर्ने ।

(ङ) विपदबाट देहावसान तथा काजक्रियाको लागि मृतकका आफन्तका लागि आर्थिक सहायता गर्ने ।

(च) पहिरो तथा भूक्षयको तत्कालिन नियन्त्रण गर्ने ।

(छ) विपद व्यवस्थापनका सचेतनामूलक कार्यक्रम गर्ने, पूर्व सावधानी अपनाउने वा पूर्व तयारी गर्ने ।

५) कोषको रकम प्रयोग गर्न नहुने

(१) नियम (४) मा जुनसुकै कुरा लेखिए तापनि देहायको प्रयोजनका लागि कोषको रकम खर्च गर्न सकिने छैन ।

(क) कुनै सरकारी वा गैरसरकारी कर्मचारीलाई पारिश्रमिक, तलब भत्ता वा सुविधा उपलब्ध गराउन ।

(ख) कुनै सरकारी वा गैरसरकारी कर्मचारीलाई भ्रमण खर्च वा अन्य त्यस्तै प्रकारको खर्च उपलब्ध गराउन ।

(ग) कसैलाई चन्दा, पुरस्कार, उपहार, अनुदान प्रदान गर्न ।

(घ) विपदसंग सम्बन्धित विषयमा बाहेक कसैलाई आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउन ।

६) कोष सञ्चालन समिति

(क) महानगरस्तरमा सञ्चालित विपद व्यवस्थापन कोषको सञ्चालनका लागि देहाय बमोजिमको समिति गठन गरिनेछ ,

अध्यक्ष : महानगरिय विपद व्यवस्थापन समितिको संयोजक

सदस्य सचिव : प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

सदस्य : नेपाल रेडक्रस सोसाईटिको प्रतिनिधि

सदस्य : तोकिएको कार्यपालिका सदस्य १ जना

सदस्य :लेखा प्रमुख

।

(ख) वडास्तरमा विपद व्यवस्थापनको बजेट व्यवस्था भएमा मूल कोषमा समावेश गरी वडास्तरीय विपद व्यवस्थापन समितिको निर्णय बमोजिम खर्च गर्न सकिनेछ ।

(ग) अन्य कुराहरु नगर कार्यपालिकाले तोकिए बमोजिम हुनेछन् ।

७) कोषको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन

(१) कोषको रकम भिन्नै खातामा जम्मा गरिनेछ ।

(२) समितिको सदस्य सचिव र लेखा प्रमुख वा महानगर पालिकाले तोकेको लेखा अधिकृतको संयुक्त हस्ताक्षरबाट उपनियम

(१) बमोजिमको खाता सञ्चालन गरिनेछ ।

८) आर्थिक सहायता एवम् पूर्वतयारी योजना

(१) प्रकोपका जोखिममा रहेका क्षेत्रको Risk Assessment तथा Hazard Mapping को व्यवस्था गर्ने । यस कार्यको लागि समितिको निर्णय अनुसार वा समितिको अध्यक्ष स्तरबाट लागत अनुमान अनुसार खर्च गर्ने ।

(२) खोज तथा उद्धारका लागि दक्ष जनशक्ति तयार गर्ने र खोज तथा उद्धार सम्बन्धी अत्यावश्यक औजारको प्रबन्ध मिलाउने, समितिको निर्णयअनुसार ।

(३) विपद पश्चात्को विपद व्यवस्थापन एवम् पहिरो नियन्त्रणको

योजना सञ्चालन सामुदायिक स्तरमा, समितिको निर्णयअनुसार विनियोजित रकम ।

- (४) सामाजिक एवम् गैरसरकारी संघ संस्थाको सहयोग लिई विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने काम आवश्यकता अनुसार, समितिको निर्णयअनुसार ।
- (५) विपद तथा प्रकोपका घटनामा परी कुनै व्यक्तिको मृत्यु भएको रहेछ भने राहत स्वरुप प्रति मृतक रु.१,००,०००/- अक्षरुपी एक लाखका दरले आर्थिक सहायता वडा समितिको सिफारिसमा उपलब्ध गराउने ।
- (६) विपदबाट आवागमन अवरुद्ध भएको भए मेसिनरी औजार प्रयोग गरी पहिरो पन्छाउनका लागि बढीमा २४ घण्टा जेसिभी प्रयोगको रकम वडा कार्यालयको माग अनुसार खर्च गर्ने । सो भन्दा बढी समय लाग्ने भएमा महानगर स्तरीय समिति वा अध्यक्षको आदेश पश्चात् मात्र काम गरिउने ।
- (७) विपदबाट घर, बहालको आवास नष्ट भएका वा खाद्यान्नबाली तथा जग्गा जमिन वा पसल व्यवसाय समेत नोक्सानी भई तत्काल गुजाराको लागि खाद्यान्न समेत नभएका वा दुवै अवस्थाका पीडित परिवारलाई तत्काल आवश्यक व्यवस्थाका लागि रु. १०,०००/- अक्षरुपी दश हजार सम्म प्रति परिवार राहत सहयोग उपलब्ध गराउने ।
- (८) घटनामा परी खाद्यान्न, लत्ताकपडा लगायत घर पूर्ण रुपमा नष्ट भएका वा पूर्ण नष्ट नभए तापनि सम्भावित खतराबाट जोगिन अन्यत्र सर्नुपर्ने वा विस्थापित भै सुरक्षित स्थानमा नयाँ आश्रयस्थल निर्माण गरी व्यवस्था गर्नुपर्ने अवस्थाका परिवारलाई प्रति परिवार रु. ५०,०००/- अक्षरुपी पचास हजार सम्म आर्थिक सहायता प्रदान गर्ने ।

- (९) प्रकोपका घटनामा परी घाइते हुनेहरूलाई सरकारी अस्पतालमा नेपाल सरकारले उपचारको प्रबन्ध मिलाएकोले उपचारका लागि अस्पताल पुऱ्याउने प्रबन्ध मिलाउने ।
- (१०) प्रकोपबाट पीडितका लागि आश्रयस्थल निर्माणका लागि सहूलियत दरमा निर्माण सामग्री काठ, बालुवा, गिटी (स्थानिय स्तरमा उपलब्ध हुने) उपलब्ध गराउने ।
- (११) भूकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी, असिनापानी, हुरीबतास, चट्याडका साथै प्रकोपका कारणबाट भएको हवाई सडक एवम् ढुङ्गा दुर्घटनाबाट प्रभावित पीडितलाई मात्र राहत सहयोग उपलब्ध गराउने तर राहत उपलब्ध गराउदा अनिवार्य रुपमा प्रहरी मुचुल्का समावेश गर्नुपर्नेछ ।
- (१२) विपद तथा प्रकोपका कारण जमिनमा पहिरो गई क्षयीकरण भएमा जाली खरिद गरी उपलब्ध गराउने तर जाली भर्ने ढुङ्गा एवम् सामग्री स्थानिय स्तरबाटै व्यवस्थापन गर्नुपर्ने ।
- (१३) विपदको समयमा खानेपानी आपूर्ति बन्द भएमा सुचारु गर्ने प्रबन्ध तत्कालै वडास्तरमै मिलाउने ।
- (१४) राहत उपलब्ध गराउँदा घटना भएको ३० दिनभित्र सूचना प्राप्त भएको घटनाका लागि मात्र राहत सहयोग उपलब्ध गराउने । राहत रकम दोहोरो नपर्ने गरी उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

९) अधिकार प्रत्यायोजन

महानगरस्तरीय विपद व्यवस्थापन समितिले आफूमा रहेको केही अधिकार वा सबै अधिकार वडास्तरमा प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

१०) लेखा तथा लेखापरीक्षण

- (१) कोषको आम्दानी खर्च तोकिएको लेखापरीक्षण प्रणाली

वर्ष २) खण्ड ६, पोलेमपा, स्थानीय राजपत्र, भाग २ मिति २०७५।४।०४

बमोजिम हुनेछ ।

प्रमाणीकरण मिति: २०७५।०४।०४

राजपत्रमा प्रकाशित मिति: २०७५।०४।०४

आज्ञाले,
शेषनारायण पौडेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

